

ŠTVRŤROČNÍK SPOLKU PERMON MARIANKA

MARIANSKY PERMON

HISTÓRIA ♦ PAMIATKY ♦ ĽUDIA ♦ PRÍRODA

ROČNÍK I.

ČÍSLO: 2/MAREC - JÚN 2009

ZADARMO

Marianska bridlica v expozícii

**Múzea bridlice v Budišove nad Budišovkou
v Českej republike!**

Vážení čitatelia,

určite ste postrehli, že v poradí naše druhé tohtoročné číslo spravodaja je označené ako "štortročník". Ano, počnajúc týmto číslom bude spravodaj vychádzať 1 x za 3 mesiace. Naďalej budeme prinášať aktuálne informácie z činnosti spolku, ale súčasne Vás odporúčame "k návšteve" našej webovej stránky www.marianka.eu, ktorá je pravidelne aktualizovaná.

Prvé mesiace roku 2009 sa niesli v znamení viacerých našich aktivít, v hodnotení roku 2008 a schválení plánu činnosti na rok 2009 - jubilejného roku v baníckej histórii našej obce.

Toto číslo je doslova "nabité" informáciami o aktivitách nášho spolku. Osobitne upriamujeme Vašu pozornosť na odborný seminár s medzinárodnou účasťou "Bridlica-čierny mramor v strednej Európe", ktorý pripravujeme na 3.-4. júna 2009 v Exercičnom dome v Marianke spolu so sprievodnými akciami. Na rozdiel od podobných akcií je vstup na seminár voľný pre všetkých záujemcov, ktorí sa chcú o bridlicu dozvedieť niečo viac. Bližšie informácie o odbornom seminári nájdete v tomto čísle spravodaja a na webovej stránke www.marianka.eu/seminar.html.

Rovnako ako minulý rok, aj teraz sa uchádzame o podporu našich priaznivcov a sympatizantov 2 %-mi zo zaplatenej dane z príjmov v roku 2008. Všetkým Vám, ktorí sa pre nás rozhodnete, vopred ďakujeme.

Jozef Král, šéfredaktor

150 ROKOV
od založenia
bane na bridlicu
v Marianke
1859-2009

TITULNÁ STRANA

Pri našej prvej návšteve v Budišove nad Budišovkou v roku 2007 sme zanechali v tamojšom Múzeu bridlice niekoľko vzoriek "marianskej bridlice".

V roku 2008 bola vykonaná rekonštrukcia vnútorných priestorov múzea a naše vzorky bridlice boli zakomponované do jednej z vitrín v hlavnej miestnosti múzea.

K príspevku na str. 10.

E-MAIL spolku:

permon@marianka.eu

E-MAIL redakcie:

marialat@marianka.eu

**VYBERÁME ZO ZÁVEROV 14. ROKOVANIA OBEČNÉHO ZASTUPITEĽSTVA
V MARIANKE, KTORÉ SA KONALO 20. 1. 2009**

ALEBO AKO DOPADOL NÁŠ POKUS Č. 3 O ZÁPIS STARÉHO BANSKÉHO DIELA - BÝVALÁ BAŇA NA BRIDLICU V MARIANSKOM ÚDOLÍ- DO EVIDENCIE PAMÄTIHODNOSTÍ OBCE MARIANKA?

Obecné zastupiteľstvo v Marianke uznesením č. 14/2009-5 k bodu č. 7 s ú h l a s í so zápisom podzemných priestorov nachádzajúcich sa v Marianskom údolí na p. č. 19/2, pri Marianskej kaplnke č. 3 do Evidencie pamätihodností Obce Marianka, 1.1. Register nehnuteľných pamätihodností, 1.1.2. Kombinované diela prírody a človeka.

Za uznesenie hlasovali všetci prítomní poslanci:
(Makovický, Porges, Radačovská, Móza, Olexa, Juríček)

ŠALAMÚNSKE UZNESENIE alebo "opíjanie rožkom" v praxi?!

Sme presvedčení o tom, že celý scénar "prerokovania" nášho v poradí tretieho (!) návrhu na zápis, bol už vopred pripravený aj so závermi, ktoré na rokovaní boli formálne odsúhlasené a každé iné návrhy už boli nežiadúce a neakceptovateľné. Určite tomu prispela "neočakávaná" iniciatíva Združenia Tál, na základe ktorého objednávky vykonali 15. 12. 2008 pracovníci Slovenského banského múzea Banská Štiavnica, Ing. Lubomír Lužina a Mgr. Peter Jancsy obhliadku podzemných priestorov pri III. kaplnke v Marianskom údolí. **Prečo však zástupcovia nášho spolku neboli prizvaní k obhliadke, sme sa nedozvedeli! Môžeme sa oprávne domnievať, že ich účasť nebola žiadúca!** Zo záverov obhliadky jasne vyplýva, že sa jedná o banské dielo, či už staré alebo malé, na tom vôbec nezáleží. Obecné zastupiteľstvo však prišlo k spoločnému a jednotnému záveru a názvu "podzemný priestor". Vrcholom "prístupu" k nášmu návrhu bola odpoveď, že pokiaľ sa dodatočným výskumom preukáže, že sa jedná o banské dielo, potom sa v evidencii pamätihodností obce "podzemný priestor" upraví na "banské dielo".

Páni poslanci - ako píšeme v podtitulku - my nie sme už, ako sa hovorí "malé deti, ktoré je možné opiť rožkom". Pokiaľ má byť Vami prijaté súhlasné uznesenie so "zápisom podzemných priestorov", ktorému predchádzala "odborná diskusia niektorých z Vás, ktorí ste sa pasovali do role odborníkov", len "zásterkou", aby ste nám zatvorili oči, hlboko sa mýlite. Zo strany nášho spolku budeme naďalej pokračovať vo svojich aktivitách k tomuto banskému dielu a sme presvedčení, že čas ukáže na koho strane je pravda. Skutočná pravda.

Z našich aktivít v mesiacoch január - február 2009

Výročná členská schôdza

18. január 2009, Pútnický mlyn, Marianka

Výročnej schôdze z celkového počtu 11 členov k termínu konania schôdze sa zúčastnilo 8 členov. Hlavnými bodmi rokovania bolo vyhodnotenie činnosti spolku za rok 2008, správa o hospodárení spolku za rok 2008, návrh plánu činnosti spolku a rozpočtu na rok 2009.

Výročnú správu o činnosti spolku za rok 2008 a plán činnosti spolku na rok 2009 v plnom znení prinášame na str. 4 - 7.

Na obr. vľavo: členovia spolku počas rokovania

Autor fotografie: Ivan Paška

Návšteva k nadviazaniu partnerskej spolupráce

5. február 2009, Budišov nad Budišovkou, Česká republika

Zástupcovia spolku, predseda Doc. Ján Sand a člen výboru p. Jozef Král sa spolu so zástupcami obce vykonali návštevu v meste Budišov nad Budišovkou, ktorá bola v poradí druhým stretnutím zúčastnených strán pre nadviazanie partnerskej spolupráce.

Návšteve sa podrobnejšie venujeme v samostatnom príspevku "Návrat do mesta bridlice" na str. 10.

Na obr. vľavo: prijatie na radnici, najbližšie vľavo p. Rostislav Němec, 1. miestostarosta, vpravo predseda spolku, Doc. Ján Sand

Valné zhromaždenie Združenia baníckych spolkov a cechov Slovenska

19. február 2009, Banská Štiavnica

Zasadnutie sa konalo v Slovenskom banskom múzeu – Kaplnka sv. Ignáca za účasti zástupcov všetkých spolkov a cechov, členov Združenia. Hlavnými bodmi programu bolo vyhodnotenie činnosti Združenia za rok 2008, návrh rozpočtu Združenia na rok 2009. Náš spolok zastupoval na zasadnutí člen výboru, p. Král. O záveroch zasadnutia boli členovia spolku informovaní e-mailovou správou.

Na obr. vľavo: predseda Združenia, Ing. Jaroslav Malchárek, CSc.

Autor fotografie: Jozef Král

Zasadnutie Predstavenstva Slovenskej banskej komory

25. február 2009, Bratislava

Zasadnutie sa konalo v priestoroch firmy ALAS SLOVAKIA s.r.o. Predseda spolku, Doc. Ján Sand informoval o činnosti a úlohách spolku v roku 2009. Slovenska banská komora sa na základe nášho pozvania stala spolupartnerom odborného seminára pripravovaného na 3. - 4. júna 2009.

MARIANKA, 3. - 4. JÚN 2009

Odborný seminár s medzinárodnou účasťou
BRIDLICA - ČIERNY MRAMOR V STREDNEJ EURÓPE

Príprava odborného seminára s medzinárodnou účasťou

3. - 4. jún 2009, Marianka

Organizačný výbor odborného seminára uzatvoril okruh spoluorganizátorov, pripravil a vydal *Prvé oznámenie s príhľáškami*. Aktuálne informácie o príprave odborného seminára a sprievodných akciách môžu záujemcovia získať na oficiálnej webovej stránke spolku: www.marianka.eu/seminar.html

Na seminár bude mať verejnosť *voľný a bezplatný vstup*.

VÝROČNÁ SPRÁVA O ČINNOSTI SPOLKU ZA ROK 2008

Prepis výročnej správy o činnosti Spolku Permon Marianka, ktorý bol predložený výborom spolku na výročnej členskej schôdzi, ktorá sa konala 18. januára 2009.

Výbor Spolku Permon Marianka predkladá členskej schôdzi výročnú správu o činnosti spolku v roku 2008. Činnosť spolku v roku 2008 sa riadila podľa Plánu činnosti na rok 2008, ktorý bol schválený členskou schôdzou konanou 20. 2. 2008.

ZASADNUTIA VÝBORU SPOLKU

V roku 2008 výbor spolku sa stretol celkom 9x. Predmetom stretnutí boli aktuálne úlohy v príslušnom období.

ČLENSKÁ SCHÔDZA SPOLKU

Členská schôdza spolku konala sa 5. februára 2008 za účasti členov Clubu Abbelimmento zo Stupavy.

Na pozvania predsedu Malokarpatského baníckeho spolku v Pezinku, p. Jozefa Mišutu, sa členovia výboru spolku - predseda Doc. Ján Sand a Jozef Král - zúčastnili 20. februára 2008 ako hostia na výročnej členskej schôdzi spolku v Pezinku.

POKRAČOVANIE V BÁDATEJSKO - VÝSKUMNEJ ČINNOSTI NA ZDOKUMENTOVANIE BÝVALEJ ŤAŽBY A SPRACOVANIA MARIATÁLSKEJ BRIDLICE

Aj v roku 2008 sme pokračovali vo vlastnej bádateľsko-výskumnej činnosti s cieľom ďalšieho zdokumentovania ťažby a spracovania mariánskej bridlice v minulosti. Výsledkom je ďalší zaujímavý materiál, ktorý postupne spracúvame a ktorý s rozsiahlym textovým a obrazovým materiálom z archívu člena výboru spolku, p. Jozefa Krála, ktorý sa histórii obce venuje viac ako 20 rokov, bude tvoriť nosnú časť pripravovanej brožúry o ťažbe a spracovaní mariánskej bridlice, ktorú pod pracovným názvom „*Čierny mramor z Marianky alebo po stopách jednej zabudnutej bane*“ plánujeme vydať v roku 2009 z príležitosti jubilejného roku pre baníctvo v obci.

VYCHÁDZKY DO MALÝCH KARPÁT, JEDNA AKCIA PRE VEŘENOSŤ POD NÁZVOM „ZA MARIÁNSKOU BRIDLICOU“ (VLASTIVEDNÁ VYCHÁDZKA SPOJENÁ S PREDNÁŠKOU)

Akcia nebola vykonaná z organizačných dôvodov. Pre verejnosť sme však v sobotu 29.11.2008 z príležitosti 2. výročia vzniku spolku a sviatku sv. Barbory, patrónky baníkov, pripravili stretnutie s verejnosťou spojené s prednáškami, premietaním a praktickými ukážkami z činnosti spolku. Celkom v šiestich prednáškach členovia výboru spolku prezentovali rôzne oblasti z činnosti spolku. Na akcii boli predstavené nové propagačné skladačky o histórii baníctva v obci a niekoľko kalendárikov na rok 2009.

BRIGÁDA ČLENOV SPOLKU PRI ÚPRAVE OKOLIA BRIDLICOVEJ BANE

Akcia sa nekonala. Predpokladali sme, že brigáda bude súčasťou prípravných prác pre výstavbu portálu pred vstupom do štólne.

PONUKA SPOLUPRÁCE OBCI PRI REALIZÁCIÍ PROJEKTU Z PROSTRIEDKOV EÚ „PODPORA CESTOVNÉHO RUCHU V OBCI MARIÁNKA PROSTREDNÍCTVOM PROPAGAČNO-INFORMAČNÝCH NÁSTROJOV“

Náš spolok mal snahu od svojho založenia koncom roku 2006 vyvíjať voči Obci Marianka iniciatívy v súlade so svojim cieľom činnosti. Písomnú ponuku s deklarovaním záujmu zúčastňovať sa našimi členmi na všetkých aktivitách obce spojených s prípravou a praktickou realizáciou projektu niekoľko obsahová náplň projektu bola v súlade s cieľmi nášho spolku, sme obci predložili ešte 9. 2. 2007. Výsledkom ponuky bolo stretnutie so starostom obce po viac ako 6 mesiacoch - 10. 8. 2007!

Členovia výboru spolku, predseda Doc. Ján Sand PhD. a p. Jozef Král sa ešte dňa 12. 9. 2007 stretli na obecnom úrade so starostom obce, zástupcom RKFÚ a zástupcami firiem In Harmony s.r.o. Bratislava a Via Harmonia s.r.o. Modra, ktorí ako dodávatelia zabezpečovali praktickú realizáciu projektu. Vyjadřili sme pripravenosť spolupracovať s realizátormi projektu v rámci témy baníctvo. Bolo dohodnuté a písomne v zápisnici uvedené, že: „*Forma prezentácie spolku na výstupoch projektu bude súčasťou návrhov a bude schválená oboma stranami pred uvedením do tlače*“. Je nám ľúto, ale táto

časť zo zápisnice sa nenaplnila a výsledkom sú tlačené materiály s mnohými chybami!

Od obecného úradu sme až 30. mája 2008 na základe vlastného vyžiadania obdržali propagačné materiály obce - časť výstupu projektu z fondov EÚ „Podpora cestovného ruchu v obci Marianka prostredníctvom propagačno - informačných nástrojov“. Recenziu materiálov sme priniesli v Mariatáli č. 4 - 6/2008.

ZBIERKOVÁ ČINNOSŤ HORNÍN A MINERÁLOV MALÝCH KARPÁT

Pri individuálnych vychádzkach sa nám podarilo zozbierať niekoľko druhov hornín a minerálov z okolia Marianky, ktoré budú tvoriť základ pre postupné vytváranie expozície hornín a minerálov, ktorú plánujeme realizovať vo vitríne spolku v priestore Mariatálskych lahôdok a potravín.

VYTVORENIE A VYTlačENIE PROPAGAČNÉHO LETÁKU O CIELOCH A ČINNOSTI SPOLKU

V mesiaci október pripravil tajomník spolku Mgr. Lehotský návrh čiernobieleho letáku - skladačky pod názvom „*Baníčka Marianka - po stopách histórie priemyselnej ťažby a spracovania bridlice*“ a člen spolku p. Král návrh farebného letáku - skladačky pod názvom „*150 rokov od začatia priemyselnej ťažby a spracovania bridlice*“ spolku so šiestimi vreckovými kalendárikmi na rok 2009. Uvedené materiály boli prvýkrát predstavené verejnosti na stretnutí 29. 11. 2008.

Pravdepodobne sa jedná o prvé materiály v novodobej histórii obce, ktoré sa venujú jej doposiaľ málo známej, ale významnej histórii.

PRAVIDELNÁ AKTUALIZÁCIA OFICIÁLNEJ WEBOVEJ STRÁNKY SPOLKU

Webová stránka spolku www.marianka.eu spolku bola v priebehu roku pravidelne aktualizovaná a upravovaná členom výboru spolku, p. Jozefom Králom.

VYDÁVANIE DVOJMESAČNÍKA SPOLKU MARIATÁL

Spolok aj v roku 2008 pokračoval v príprave a vydávaní vlastného periodika Mariatál. Celkom bolo v roku 2008 vydaných 6 čísiel Mariatálu s celkovým nákladom 3000 výtlačkov. Môžeme konštatovať, že Mariatál si získal stabilný okruh svojich čitateľov a výtlačky boli na distribučných miestach rozobrané v priebehu niekoľkých dní.

Mariatál opäť úspešný na celoslovenskej súťaži! Informačný spravodaj Mariatál získal v 2. ročníku celoslovenskej súťaže Miestne noviny 2007 **medailu a ČESTNÉ UZNANIE za profesionálne zvládnutie kultúrnohistorických tém, približovanie významných osobností obce a využívanie reportážnych foriem!** Príspevok o súťaži a úspechu nášho periodika bol zverejnený v týždenníku „Záhorák“ pod názvom „*Na celoslovenskej súťaži Miestne noviny 2007 sa nestraťili ani Záhoráci!*“

18. decembra 2008 sme od Obce Marianka sme obdržali výzvu na dodržiavanie práv majiteľa ochrannej známky "Mariatál", aby sme sa zdržali konania, ktorým porušujeme právo majiteľa ochrannej známky, t.j. nevydávali časopis so zhodným resp. zameniteľným názvom, ako je znenie registrovanej ochrannej známky a doposiaľ vydané výtlačky v zmysle § 26 zákona č. 55/1997 Z. z. **stiahli z trhu!!!** Prvé číslo časopisu spolku pod novým názvom **Mariánsky Permon** vyšlo v januári 2009.

ÚČASŤ NA XI. ROČNÍKU MEDZINÁRODNÉHO FESTIVALU VODNÍKOV A MEDZINÁRODNEJ SÚŤAŽI V VARENÍ DUNAJSKEJ RYBACEJ POLIEVKY

Pre pracovnú zaneprázdnenosť členov výboru spolku sme sa na akcii v roku 2008 nezúčastnili.

IV. VÝSTAVA HÚB V MARIÁNKE SPOJENÁ S EXPOZÍCIOU HORNÍN A MINERÁLOV Z OKOLIA OBCE A MALÝCH KARPÁT

Jedna z najvydarenejších akcií nášho spolku v roku 2008! IV. výstava húb v Marianke predčila všetky naše očakávania a počtom - **174 (!) druhov vystavených húb** sa stala najúspešnejším ročníkom!

Hubou výstavy podľa hodnotenia mykologických odborníkov sa stala **žezlovka srnková (Cordyceps ophioglossoides)**. Huba sa vôbec prvýkrát našla v Marianke!

Exkluzívnu sprievodnú akciu výstavy "Mínery a horniny Malých Karpát" s takými klenotmi neživej prírody Malých Karpát ako sú **kermezit**, **valentimit** alebo **schafarzikit** pripravil náš priateľ Jirko Vitáloš z Malokarpatského baníckeho spolku v Pezinku a Mgr. Roman Lehotský, tajomník nášho spolku.

Chýr o výstavách húb v Marianke sa dostal až do Belehradu! Obdržali sme pozvánku na 8. Belehradskú výstavu húb, ktorá sa konala 18. - 19. októbra 2008 v hale Domu odborov v Belehrade.

ÚČASŤ NA ŠACHTÁGOCH BANÍCKYCH SPOLKOV A CECHOV V RÁMCI SLOVENSKEJ REPUBLIKY

V priebehu roku sme neobdržali pozvánku pre účasť na ťachtágu.

ÚČASŤ NA STRETNUTIACH ZÁSTUPCOV BANÍCKYCH SPOLKOV A CECHOV SLOVENSKA SPOJENÉ S VÝMENOU SKÚSENOSTÍ

Členovia výboru spolku sa zúčastnili na 1. stretnutí baníckych miest a obcí Slovenska, ktoré sa uskutočnilo 27. septembra 2008 v Pezinku. V spievode zástupcov baníckych spolkov a cechov Slovenska cez centrum Pezinka sme sa prezentovali spolkovou vlajkou, ktorej návrh spracoval člen výboru spolku, p. Jozef Král a vlajku vyrobila firma MIREA-zakázkové šitie v Smižanoch, okr. Spišská Nová Ves.

EXKURZIA DO BUDIŠOVA NAD BUDIŠOVKOU V ČESKEJ REPUBLIKE, POLOŽENIE PAMÄTNEJ DOSKY NA CESTE ČESKO-NEMECKÉHO POROZUMENIA, ÚČASŤ NA OSLAVÁCH 250. VÝROČIA BITKY U GUNTRAMOVIC A DOMAŠOVA NAD BYSTRICÍ

Od Občianskeho združenia Vlastenecký poutník - hlavného organizátora sme obdržali pozvánku na oslavy 250. výročia bitky u Guntramovic a Domašova nad Bystricou a obliehania Olomouca spojeného so 14. predĺžovaním Cesty česko - nemeckého porozumenia, ktoré sa konali 27. - 29. 6. 2008.

Osláv sa zúčastnili 4 členovia spolku s manželkami. Zástupcami spolku, bola **28. júna 2008 o 10.00 hod.** uložená pamätná doska na Ceste česko-nemeckého porozumenia (úpätie Červenej hory - miesto prusko - rakúskej bitky v roku 1758) ako *prvého účastníka zo Slovenskej republiky (!)*

ÚČASŤ NA SALAMANDROVÝCH DŇOCH 2008 V BANSKEJ ŠTIAVNICI

Pre pracovnú zaneprázdnenosť členov výboru spolku sme sa nezúčastnili na Salamandrových dňoch 2008 v Banskej Štiavnici.

ÚČASŤ NA ZASADNUTÍ RADY ZDRUŽENIA BANÍCKYCH SPOLKOV A CECHOV SLOVENSKA

Zástupcovia spolku sa zúčastnili na dvoch zasadnutiach Rady Združenia baníckych spolkov a cechov Slovenska, ktoré sa konali: 14. 2. 2008 v Banskej Štiavnici a 19. 6. 2008 v Dúbrave, okr. Liptovský Mikuláš. Na tretie zasadnutie 14. 11. 2008 v Košiciach sme neúčast ospravedlnili predsedovi Združenia... z dôvodu pracovnej zaneprázdnenosti členov výboru spolku.

OSTATNÉ AKCIE PROPAGÁCIA AKTIVÍT SPOLKU PRE VEREJNOSŤ

Okrem prezentácie aktivít spolku prostredníctvom webovej stránky a spravodaja, v priebehu roku sme prezentovali aktivity spolku aj inými formami.

Predseda spolku, Doc. Ján Sand a výkonný tajomník, Mgr. Roman Lehotský vykonali prednášku na tému: "*Marianska bridlica - geológia, história, ťažba, spracovanie a perspektíva*" na konferencii "Nerastné bohatstvo v lomoch II. Západné a Východné Slovensko", ktorá sa konala 25. júna 2008 v Banskej Štiavnici.

Člen výboru spolku p. Jozef Král poskytol rozhovor pre týždenník Záhorák, ktorý bol zverejnený na celostrane v č. 10 dňa 17. marca 2008 pod názvom: "*Čierny mramor pochádza z Mariatálu*".

PROPAGÁCIA SPOLKU NA AKCIÁCH NA POZVANIE INÝCH ORGANIZÁTOROV

Na pozvanie Clubu Abbelimmento zo Stupavy sme sa 13. júna 2008 zúčastnili na otvorení výstavy "*HISTÓRIA STUPAVY VO FOTOGRAFII V PRVEJ POLOVICI 20. STOROČIA*".

Členovia spolku p. Jozef Král a p. Ivan Paška sa 27. augusta 2008 zúčastnili prvého ustanovujúceho zasadnutia redakčnej rady nového baníckeho časopisu MONTANREVUE, ktoré sa konalo v Banskej

Štiavnici. Po ukončení zasadnutia si prezreli Štiavnický betlehem.

Zúčastnili sme sa 11. októbra 2008 na IV. ročníku súťaže vo varení gulášu v Lábe na Čapáši. Spomedzi 31 súťažných družstiev sme obsadili **výborné 5 (!) miesto**.

V sobotu 18.10.2008 sme sa zúčastnili na tradičnej akcii "*Zatváranie lesa*" na Kačine. Organizátorom akcie bola Slovenská mykologická spoločnosť.

AKTIVITY SPOLKU S OBCOU MARIANKA

Úplne náhodou sme sa dozvedeli, že bola vyhlásená téma "*Kameňolomy s novou funkciou - Marianka*", 13. ročníka študentskej súťaže XELLA 2007/2008 a 5. ročníka medzinárodnej študentskej súťaže. Súťaž sa týkala dvoch marianských kameňolomov nazvaných ako severný s jazierkom a južný, ale v zadaní je spomínaná história bridlicového lomu vzdialeného cca 200 metrov! Zadanie bolo vo svojej podstate len prepisom spracovaným členom nášho spolku, autor bol známy a pri použití materiálu mal byť pri texte uvedený. Preto možno uviesť, že takýto sprievodný text uviedol študentov riešiteľov projektu do omylu!

Banická a lomárska činnosť v Marianke je mapovaná členmi nášho združenia, rešeršovali sme v rakúskych, uhorských i francúzskych prameňoch, preverovali v súdobe nemeckej, maďarskej a slovenskej tlačí. Získali sme kontakty s renomovanými historikmi banskej ťažby bridlice na Morave, Sliezsku a Bavorsku. Je nám ľúto, že pre obsah zadania vo veci poskytnutia údajov o histórii baníckej a lomárskej činnosti v obci nás nikto nekontaktoval. A to aj napriek tomu, že naša činnosť a aktivity sú dostatočne známe. Škoda, mohlo sa určite predísť dezinformácii v zadaní. Stačilo použiť cudzí materiál, prezentovať ho za svoje "*dielo*" a ešte si vyslúžiť aj podakovanie v zadaní.

Privítali sme projekt medzinárodnej súťaže pre revitalizáciu územia marianských kameňolomov a všetky aktivity spojené so snahou zachovania bohatej baníckej tradície v obci. Príprava podkladov podľa nášho názoru sa však mala stať predmetom vzájomného stretnutia strán, ktoré majú objektívne a pravdivé informácie. Žiaľ to sa nestalo...

Prejavili sme záujem aspoň sa zúčastniť zástupcom nášho spolku na obhliadke lokality pre účastníkov súťaže Xella, ktorá sa konala dňa 7. novembra 2007. Oslovili sme v tomto smere e-mailom odborného poradcu súťaže, žiaľ žiadnu odpoveď sme neobdržali!

Obci Marianka sme predložili spisom zo 4. marca 2008 žiadosť na dotáciu vo výške 10 tis. Sk na činnosť spolku na rok 2009. Žiadosť bola prerokovaná na 9. rokovaní Obecného zastupiteľstva v Marianke, konanom 26. marca 2008 a schválená uznesením č. 9/2008-7. Z prítomných 6 poslancov **za poskytnutie dotácie hlasovali 4 poslanci** (Olexa, Juríček, Móza, Radačovská), **proti hlasovali 2 poslanci** (Makovický, Porges).

Dotácia bola použitá na zhotovenie 65 ks propagačných stolových vlajok *rubová strana*: zeleno-čierne pásy s logom spolku, *lícová strana*: biely podklad s erbom Obce Marianka a spracovanie architektonickej štúdie "*Banské dielo Marianka - Portál*", autor: Ing. arch. Marek Šeregi. Štúdia bola spracovaná v troch výtlačkoch + CD pre: spolok, obec a správcu pútnického miesta. Z dotácie bolo vyčerpaných 9 950,- Sk, nevyčerpaná čiastka vo výške 50,- Sk bola poukázaná na účet obce.

V priebehu roku 2008 sme vyvinuli iniciatívu na zabezpečenia ochrany a záchranu starého banského diela v Marianskom údolí. Predpokladali sme, že pre zachovanie historickej pamiatky bude všeobecný záujem, ale sme sa zmylili. Posúďte...

Prvou našou vyvolanou aktivitou bolo stretnutie na farskom úrade 2. apríla 2008 za účasti zástupcov spolku - Doc. Ján Sand, Jozef Král a ďalej p. Augustína Juraja Kardoša, správca RKFÚ v Marianke a PhDr. Ivo Štassela, Mestský pamiatkový úrad v Bratislave. Zúčastnení si na stretnutí vzájomne vymenili svoje názory a spoločne potvrdili záujem na záchrane pravdepodobne najstaršieho banského diela v Marianke a jediného zachovalého starého banského diela na ťažbu bridlice banským spôsobom na Slovensku, čo vyústilo do prijatia týchto záverov uvedených v zápisnici zo stretnutia a návrhu na zápis banského diela označeného ako „stará bridlicová baňa“ do **Evidencie pamätihodností obce Marianka**.

Prvý návrh na zápis starého banského diela v Marianskom údolí do Evidencie pamätihodností Obce Marianka sme predložili listom zo dňa **18. 3. 2008**. Návrh uviedol na 10. rokovaní obecného zastupiteľstva konanom 27. mája 2008 starosta obce s tým, že tento je potrebné doplniť a bude zaradený na ďalšie rokovanie obecného zastupiteľstva! Informácie o priebehu a záverom rokovania boli zverejnené v Mariatáli č. 4/2008, str. 2.

Pokračovanie na str. 6

Dokončenie zo str. 6

Ani na 11. rokovaní obecného zastupiteľstva sa návrh na zápis starého banského diela v Marianskom údolí nedostal do Evidencie pamätihodností Obce Marianka!

Druhýkrát sme predložili návrh na zápis... 12. 9. 2008. Konečne po 6 (!) mesiacoch od podania návrhu, poslanci Obecného zastupiteľstva v Marianke na 12. rokovaní, konanom 16. septembra 2008, **schválili** uznesením č. 12/2008-8 zápis starého banského diela - bývalej bane na bridlicu nachádzajúcej sa v Marianskom údolí do Evidencie pamätihodností Obce Marianka. Všetci 6 prítomní poslanci (Radačovská, Móza, Porges, Olexa, Juríček, Makovický) hlasovali za prijatie uznesenia. Ale...

Starosta obce však **po z a s t a v i l 24. 9. 2008** výkon vyššie uvedeného uznesenia. V dôvodovej správe uviedol, že: *„nie je doložené dokladmi, ktoré preukazujú opodstatnenosť zápisu starého banského diela do Evidencie pamätihodností Obce Marianka. Z toho dôvodu žiadam naorbovateľa Spolok Permon o predloženie dokladu, ktorý dokazuje opodstatnenosť návrhu. Doklad by mal verifikovať niektorý odborný garant, ktorý sa uvádza v dôvodovej správe k návrhu na zápis“.*

Obecné zastupiteľstvo v Marianke svojim uznesením na 13. rokovaní konanom 18.11.2008 **nepotvrdilo** výkon uznesením č. 12/2008-8 zo svojho 12. rokovania konaného dňa 16.9.2008. a ktorého výkon starosta obce dňa 24. 9. 2008 pozastavil. Ako hlasovali prítomní poslanci: **za:** žiadny poslanec, **proti:** poslanec Makovický, Porges, **zdržali sa:** Juríček, Móza, Olexa, Radačovská.

Členovia výboru spolku sa 15. októbra 2008 o 18.30 hod. stretli so starostom obce a poslancami Obecného zastupiteľstva v Marianke. Predmetom stretnutia bol zápis starého banského diela... a naša ponuka pre účasť obce ako partnera pripravovaného odborného seminára s medzinárodnou účasťou na 3. - 4. 6. 2009.

Aké bolo stanovisko obce? Starosta obce pred záverom stretnutia uviedol, že **obec svoje stanovisko k účasti ako partnera na odbornom seminári nám oznámi e-mailom!!! Pýtate sa, ako to dopadlo?** Obec sa vyjadrila spisom č. 1187/2008 zo dňa 10. 11. 2008 za podmienok, ktoré hodnotíme ako deklaratívne a pre spolok neprijateľné! **V súčasnosti zabezpečujeme partnerov odborného seminára a organizáciu seminára bez účasti obce!**

V poradí už **po tretí (!) raz**, v roku 2008 sme Obci Marianka 11. decembra 2008 predložili návrh na zápis starého banského diela v Marianskom údolí do Evidencie pamätihodností Obce Marianka. Do termínu konania dnešnej výročnej členskej schôdze sa rokovanie obecného zastupiteľstva nekonalo. O výsledku budeme informovať na webovej stránke spolku a následne v najbližšom čísle nášho spravodaja. *Poznámka: výsledok nájdete na str. 2 tohto čísla.*

Náš spolok písomne predložil obci dňa **12. 5. 2008** vlastný návrh využitia objektu bývalej trafostanice na konci Partizánskej ul. pre účel muzeálnej expozície, ktorý sme v plnom znení zverejnili v časopise Mariansky Permon č. 1/2009, str. 19. Žiaľ, musíme konštatovať, že ani táto iniciatíva nášho spolku nenašla žiadnu odozvu u orgánov obce. Na uvedený spis sme ani po viac ako 7 (!) mesiacoch nedostali žiadnu odpoveď!

Uvedené fakty len poukazujú, že zo strany Obec Marianka nie je záujem o serióznu spoluprácu s našim spolkom. Napriek tomu budeme pokračovať vo svojich aktivitách.

ĎALŠIA AKTIVITA NÁŠHO SPOLKU

Na základe našich návštev Budišova nad Budišovkou 1. 8. 2007 a 28. 6. 2008 bol predseda spolku sprostredkovane oslovený starostom mesta Budišov nad Budišovkou, Ing. Františkom Vrchoveckým vo veci spolupráce mesta Budišov nad Budišovkou a Obce Marianka. Spoločné stretnutie zástupcov mesta Budišova nad Budišovkou, Obce Marianka a Spolku Permon Marianka sa malo pôvodne konať 13. novembra 2008. Stretnutie bolo preložené na 26. novembra 2008. Delegácia mesta Budišov nad Budišovkou v zložení: **p. Rostislav Němec**, 1. miestostarosta mesta, **p. Bc. Markéta Dobešová**, vedúca byt. hospodárstva, stavebného, životného prostredia, výstavby, územného plánovania mesta a **p. Petr Andrlé**, riaditeľ Podnikateľského Informačného Centra Bruntálska a predseda OS Vlastenecký poutník sa najskôr stretli na Obecnom úrade v Marianke so starostom obce, poslancami OZ p. Radačovskou a Ing. Porgesom. Stretnutie pokračovali prehliadkou Marianskeho údolia a spoločným obedom. Za náš spolok boli prítomní, predseda spolku, Doc. Sand a člen výboru p. Král.

Pred pôvodne plánovaným termínom stretnutia (13. 11. 2008) sme 3. novembra 2008 Obci Marianka predložili vlastný iniciatívny *návrh textu Zmluvy o partnerskej spolupráci medzi mestom Budišov nad Budišovkou a Obcou Marianka*. Text návrhu zmluvy je zverejnený na

webovej stránke spolku.

Zúčastnené strany počas stretnutia konzultovali množstvo námietok možnej budúcej spolupráce, od cezhraničnej spolupráce v rámci projektov EÚ, až po spoluprácu na miestnej úrovni. Výsledkom prvého stretnutia bol záver, že zúčastnené strany spracujú a vzájomne si vymenia spoločné styčné body vzájomnej spolupráce, ktoré budú bližšie rozpracované do konkrétnych námetov partnerskej spolupráce. Obci Marianka sme **11. decembra 2008** predložili *„Návrh aktivít a tém Spolku Permon Marianka pre partnerskú spoluprácu mesta Budišov nad Budišovkou a Obce Marianka“*. Plný text návrhu aktivít bol je zverejnený v Marianskom Permone č. 1/2009 a na webovej stránke spolku.

Komentár s fotografiou zo stretnutia zástupcov mesta Budišova nad Budišovkou, Obce Marianka a Spolku Permon Marianka zverejnil internetový nezávislý list CAS, ktorého vydavateľom je Občianske združenie Vlastenecký poutník, P.O.BOX 21, 792 01 Bruntál. Materiál je k dispozícii na webovej stránke spolku v sekcii *Aktuálne informácie z 27. novembra 2008*. Príspevok o stretnutí pripravujeme do najbližšieho čísla nášho spravodaja. *Poznámka: príspevok je zverejnený v tomto čísle.*

Zostáva nám len veriť, že spolupráca zmluvných strán v roku 2009 vyústi do konkrétnej partnerskej zmluvy.

INÉ

Predseda spolku p. Ján Sand, člen výboru p. Jozef Král a Ing. arch. Marek Šeregi vykonali 14. júna 2008 vonkajšie zameranie starého banského diela v Marianskom údolí pre spracovanie návrhu vstupného portálu. Spracovanú štúdiu spolku na CD a v textovej forme sme obdržali 23. októbra 2008.

Súčasne bol Ing. arch. Marek Šeregi požiadaný o spracovanie architektonickej štúdie pod názvom *Banské dielo „Sifrová jama“*. Detaily spolupráce budú dohodnuté začiatkom roku 2009.

V mesiaci júl 2008 sme sa zapojili do prieskumu Inštitútu pre verejné otázky a spoločnosti Allit na tému informatizácie neziskového sektora. Výsledky štúdie si záujemcovia môžu prezrieť na našej webovej stránke v časti *Aktuálne informácie z 10. októbra 2008*.

V roku 2008 sme boli po prvý krát príjmcami 2% zo zaplatenej dane z príjmov za rok 2007. Celkom sme získali **24 079,- Sk**, ktoré boli použité pre finančné zabezpečenie organizovaných akcií v roku 2008. Každý člen spolku má právo obrátiť sa na členov výboru spolku so žiadosťou zdokladovania použitých finančných prostriedkov. Všetkým darcom vyslovujeme naše podakovanie. Do Zoznamu prijímateľov 2% na rok 2009 bol náš spolok zaregistrovaný 12. decembra 2008. Výbor spolku vyzýva všetkých členov spolku o ich aktívnu účasť pri zabezpečovaní 2% zo zaplatenej dane z príjmov v roku 2008.

CELKOVÉ ZHODNOTENIE

Rok 2008 v činnosti nášho spolku môžeme jednoznačne hodnotiť ako veľmi úspešný, čo vytvára dobré východiská pre rok 2009 – jubilejný rok pre baníctvo v Marianke. Rok, v ktorom uplynie 150 rokov od začatia priemyselnej ťažby a spracovania bridlice v Marianke a ktorý si chceme pripomenúť hlavnou akciou spolku - odborným seminárom v dňoch 3. - 4. júna 2009 s medzinárodnou účasťou „Bridlica – čierny mramor v strednej Európe“ a ďalšími sprievodnými akciami. Návrh Plánu činnosti spolku na rok 2009 je predmetom rokovania dnešnej výročnej členskej schôdze.

Podarilo sa nám naplniť stanovené ciele podľa stanov, o čom svedčia realizované akcie. Našou zásluhou sa Marianka dostala do spoločnosti baníckych miest ako Banská Štiavnica, Handlová, Nováky, Rožňava, Rudňany, zapájame sa do aktivít Združenia baníckych spolkov a cechov Slovenska a sme jeho plne rešpektovaným členom. Nadalej budeme pokračovať v našich aktivitách s cieľom objavovať a zachovať históriu Marianky. Marianky baníckej.

Správu spracovali členovia výboru spolku:

Doc. Ján Sand, Mgr. Roman Lehotský, Jozef Král

Správa bola prerokovaná na stretnutí výboru spolku konanom dňa 15. januára 2009. Správu na výročnej členskej schôdzi 18. januára 2009 prednesie p. Jozef Král.

Poznámka:

Predloženú výročnú správu členská schôdza spolku konaná dňa 18. 1. 2009 jednomyselne schválila.

**AKCIE Z PRÍLEŽITOSTI
150. VÝROČIA ZAČATIA PRIEMY-
SELNEJ ŤAŽBY A SPRACOVANIA
MARIANSKEJ BRIDLICE:**

odborný seminár s medzinárodnou
účasťou "Bridlica - čierny mramor
v strednej Európe",
3. - 4. jún, Marianka

vydanie brožúry o histórii baníctva
v obci,
v priebehu roka, Marianka

vydanie poštovej príležitostnej pečiatky,
september, Marianka

vydanie známky s personalizovaným
kupónom,
september, Marianka

výstava historických máp a dobových pohľadníc obce,
máj - jún, Marianka

SCHÔDZE A STRETNUTIA:
zasadnutia výboru spolku,
podľa aktuálnej potreby v priebehu roka, Marianka

členská schôdza spolku,
min. dvakrát v priebehu roka, Marianka

stretnutia s baníckymi spolkami v Slovenskej republike spojené
s výmenou skúseností,
priebežne v priebehu roka

účasť na šachtágoch baníckych spolkov a cechov v rámci
Slovenskej republiky,
priebežne v priebehu roka na základe pozvánky,

účasť na 2. stretnutí slovenských banských miest a obcí,
september, Handlová

účasť na Salamandrových dňoch 2009,
september, Banská Štiavnica

účasť na zasadnutiach Rady Združenia baníckych spolkov
a cechov Slovenska.
18. jún, Spišská Nová Ves
18. november, Špania Dolina

účasť na Valnom zhromaždení Združenia baníckych spolkov
a cechov Slovenska.
19. január, Banská Štiavnica

BÁDATELSKO - VÝSKUMNÁ ČINNOSŤ:
pokračovanie v aktivitách na zdokumentovanie bývalej ťažby
a spracovania marianskej bridlice,
priebežne v priebehu roka

zbierková činnosť hornín a minerálov Malých Karpát,
priebežne v priebehu roka

spracovanie architektonickej štúdie "Bývalá baňa na bridlicu
- Panský les",
do 30. júna, Marianka

brigáda členov spolku pri úprave okolia bane na bridlicu,
priebežne v priebehu roka

AKCIE PRE VEREJNOSŤ:
V. výstava húb spojená s exkluzívnou sprievodnou akciou,
september - október, Marianka

vlastivedná vychádzka do Malých Karpát s prednáškou,
priebežne v priebehu roka

PLÁN ČINNOSTI

NA ROK 2009

schválený členskou schôdzou 18. 1. 2009

prezentačná akcia pre verejnosť
z príležitosti sviatku sv. Barbory,
patrónky baníkov,
december, Marianka

podujatie v rámci Medzinárodného roka
astronómie „Vesmír nad Mariankou“,
pozorovanie Slnka a nočnej oblohy
astronomickými ďalekohľadmi,
október, Marianka

sprievodcovské služby po pamiatkach
obce,
priebežne v priebehu roka, Marianka

PREZENTÁCIE MIMO MARIANKY:
výstava o marianskej bridlici a jej
histórii v spolupráci s Múzeom kultúry
karpatských Nemcov v Bratislave,
september, Bratislava

účasť na XIII. ročníku Medzinárodného festivalu vodníkov
a medzinárodnej súťaži vo varení dunajskej rybacej polievky,
jún, Bratislava

VYDAVATEĽSKÁ A PROPAGAČNÁ ČINNOSŤ:
vydávanie štvrťročníka Mariansky Permon,
priebežne v priebehu roka

pravidelná aktualizácia webovej stránky spolku,
priebežne v priebehu roka

EXKURZIE:
Prírodovedné múzeum (Naturhistorisches Museum Wien)
v priebehu roka, Viedeň

Budišov nad Budišovkou - Múzeum bridlice v rámci nadviazania
partnerskej spolupráce mesta Budišov nad Budišovkou a obce
Marianka
5. február, Budišov nad Budišovkou

150. výročie začatia priemyselnej ťažby a spracovania bridlice v Marianke

1859 - 2009

Výstava

fotografií z opustených bridlicových baní

ŠEDÉ ZLATO

Autori:

Martin Příbyl a Lumír Moučka - Česká republika

Pútnický mlyn Marianka

3. - 17. jún 2009

Vernisáž výstavy 3. júna o 19.00 hod.

**Spolok Permon Marianka
Združenie baníckych spolkov a cechov Slovenska
Slovenské banské múzeum Banská Štiavnica
Slovenská banská komora
Štátny geologický ústav Dionýza Štúra**

organizujú a pozývajú verejnosť, záujemcov o históriu na

**odborný seminár
s medzinárodnou účasťou**

Bridlica

- čierny mramor v strednej Európe

**pri príležitosti
150. výročia začatia priemyselnej ťažby
a spracovania bridlice v Marianke**

3. - 4. jún 2009 Marianka

Exercičný dom, Nám. 4. apríla 20

Partneri:

Návrat do mesta bridlice

Budišov nad Budišovkou, 5. február 2009

Rok 2007 - 1. august. Rok 2008 - 27. - 28. jún. Áno, už v poradí po tretíkrát sme sa stretli s našimi priateľmi v Budišove nad Budišovkou ako súčasť delegácie obce. Stretnutie bola vlastne pokračovaním stretnutia z Marianky, ktoré sa konalo 26. novembra 2008 a jeho cieľom bolo pokročiť v otázkach partnerskej spolupráce medzi mestom Budišov nad Budišovkou a obcou Marianka.

Naša delegácia bola po príchode prijatá predstaviteľmi mesta Budišov nad Budišovkou na miestnej radnici, kde v priateľskej atmosfére boli riešené otázky začínajúcej partnerskej spolupráce (obr. 1. - *predseda spolku v rozhovore s miestostarostom p. Rostislavom Němcom*). Veľmi milého a priateľského privítania sa nám "dostalo" v Múzeu bridlice od p. Heleny Malušovej, p. Dagmar Sysalovej a sl. Marie Tálikovej s ktorými sme sa zoznámili pri našej prvej návšteve v Budišove nad Budišovkou v roku 2007 (obr. 5. - *predseda spolku v priateľskom rozhovore so sl. Tálikovou, vľavo, p. Malušovou, v strede*). Prezreli obnovenú expozíciu jedinečného Múzea bridlice - a veľmi nás potešilo umiestnenie vzoriek "mariánskej bridlice" v centrálnej vitríne oproti vchodu do hlavnej miestnosti múzea! (obr. 4. - *vitрина s "mariánskou bridlicou"*).

Pred obedom naši hostitelia pripravili pre nás okružnú jazdu po okolí mesta Budišov nad Budišovkou - navštívili sme Kružberskú priehradu (obr. 2.), prešli sme sa po jej hrádzi, ďalej sme sa zastavili pri kostole na obnovenom pútnickom mieste Stará Voda, absolvovali sme časť *Náučnej bridlicovej stezky* a spomenuli sme si na našu účasť pri položení pamätnej dosky nášho spolku na Ceste česko-nemeckého porozumenia 28. júna 2008 - ako prvého účastníka zo Slovenskej republiky pri 10-ročnej existencii cesty! *Tohtoročné kladenie pamätných dosiek je príležitosťou pre obec Marianka, aby položila svoju dosku na uvedenej ceste ako začiatok praktického naplnenia spolupráce. Využije ju?*

V rámci obeda sme sa stretli s našimi novými kolegami, s ktorými sme boli dovtedy len v e-mailovom a telefonickom kontakte (obr. 3. - *spoločná fotografia, zľava: predseda spolku, Ing. Strohalm, Ing. Macka, p. Šmehil, p. Moučka*). Vo veľmi priateľskej atmosfére bola dohovorovaná účasť na pripravovanom odbornom seminári v Marianke, ktorý organizujeme v dňoch 3. - 4. júna 2009 - *pozn. v súčasnosti je účasť potvrdená*.

Stretnutie bolo ukončené priateľským posedením v kancelárii starostu mesta, ktoré potvrdilo vzájomný záujem na spolupráci zmluvných strán. Konkrétnym výsledkom nášho podielu na spolupráci zmluvných strán je skutočnosť, že *Spolok Permon Marianka sa stal partnerom mesta Budišov nad Budišovkou podpísaním zmluvy o partnerstve a vzájomnej spolupráci za účelom realizácie projektu CENTRUM BRIDLICE (MÚZEUM BRIDLICE - VODNÝ GEOPARK) pripraveného v rámci Regionálneho operačného programu regiónu súdržnosti Moravskosliezskeho!* Na webovej stránke spolku: www.marianka.eu sme zriadili samostatnú sekciu Partnerská spolupráca. Veríme, že táto sa skutočne naplní konkrétnymi aktivitami, ktoré zo strany spolku budú určite podporené.

Text a fotografie: Jozef Král

1.

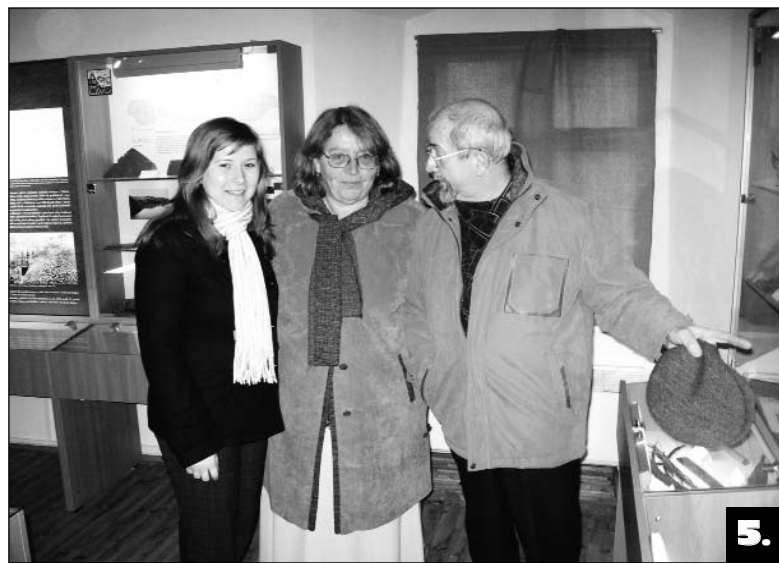
2.

3.

4.

5.

HRANICE CHKO MALÉ KARPATY “VČERA A DNES”

Veľmi vďačnou témou zo strany tzv. ochrancov prírody v našej obci - nemusíme ich menovať, oni sa tu sami určite “nájdu” - je “diskusia” na tému: hranice CHKO Malé Karpaty.

Verejne sú naďalej prezentované návrhy o účelovej zmene hranice CHKO Malé Karpaty v súvislosti s pripravovanou výstavbou v lokalite Panský les v rokoch 1998-2001. Aký bol stav podľa platnej legislatívy a aký je v súčasnosti?

Chránená krajinná oblasť Malé Karpaty, bola vyhlásená vyhláškou MK SSR č. 64 z 5. mája 1976 v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 287/1994 Z. z.. Podľa jej prílohy “Vymedzenie územia Chránenej krajinnéj oblasti Malé Karpaty a jej ochranného pásma” hranica viedla takto: ... po severný okraj obce Lozorno, odtiaľ prechádza na kótu 226, ďalej prebieha kótami 265, 190, 241 (Dišbrava), obchádza kótu 314 (Rakytovec) a ďalej pokračuje juhozápadným smerom k východnému okraju Bratislavy - Záhorskej Bystrice, odbočuje na kótu 325, ďalej západným a južným smerom sleduje okraj lesa k severnému okraju Bratislavy - Lamača, odbočuje na kótu 333 (Hrubá pleš), ďalej prechádza kótami 278 a 292 a južným a juhovýchodným okrajom lesa sa hranica oblasti napája na východiskový bod - Červený most.

Hranicu chránenej krajinnéj oblasti prevzala aj “**ÚZEMNO-PLÁNOVACIA DOKUMENTÁCIA SÚ MARIANKA - NÁVRH ÚPN SU**” z novembra 1998, kde sa uvádza, že:

Hranica CHKO Malé Karpaty bola stanovená vo vyhláške č. 64 z roku 1976. Územie bolo vymedzené kótami. Táto hranica je v súčasnosti prehodnocovaná a zakresľovaná do katastrálnych máp. Nová hranica by mala byť uzákonená v najbližších mesiacoch. Keďže ešte platí stará hranica, jej trasa je zakreslená v mapových podkladoch.

Hranica CHKO Malé Karpaty je orientačne zakreslená podľa predbežných návrhov pracovníkov CHKO. Táto hranica bude upresnená až po legislatívnom schválení novej upravenej hranice.

Ako táto hranica prebiehala v okolí a cez našu obec, môžete vidieť na ďalšej strane - horná mapa.

Taký bol stav v rokoch 1976-2001. Je nepochopiteľné - ale len v Marianke možné - že v súčasnosti už 8 (slovom: osem) rokov (!!!) neplatnú hranicu “prevzali” autori skladačky Mapa marianskeho údolia, štvorjazyčných brožúr a informačnej tabule na Nám. 4. apríla - podrobnosti sme uviedli v Mariatáli č. 4/2008. Samozrejme, ako je to v Marianke zvykom nikomu to nevedí, pravdepodobne len autorovi príspevku. A vôbec, čo na tom - obec aj zhotoviteľ boli spokojní a to je hlavné! Nie?

Nové hranice CHKO vymedzila vyhláška Ministerstva životného prostredia SR č. 138/2001 Z.z. z 30. marca 2001 o Chránenej krajinnéj oblasti Malé Karpaty.

Územie CHKO je vymedzené v prílohe k vyhláške a pozostáva z častí Devínske Karpaty, častí Pezinské Karpaty a Brezovské Karpaty a častí Čachtické Karpaty. Naša obec je uvedená v časti II. Pezinské Karpaty a Brezovské Karpaty, kde sa o. i. uvádza:

„Intravilán obce Borinka spolu s poľnohosp-

podárskym pôdnym fondom v extraviláne obchádza, otáča sa pod kótou 370 na západ, lesnou cestou nad bývalou tehelňou opäť sleduje katastrálnu hranicu pod kótou 300 zo severovýchodu a od kóty 225 sa stáča na západ. Kótu 282 (Vrchná hora) a záhradkárske lokality Mátske grefty a Bystrická hora obchádza hranica z východnej strany okrajom súvislého lesného porastu. V katastrálnom území **Marianka** a v katastrálnom území **Záhorská Bystrica** hranica vedie okrajom lesa až k lesnej ceste pod kótou 333 (**Hrubá pleš**). Odtiaľ juhovýchodným smerom hranica chránenej krajinnéj oblasti pokračuje pod kótu 278 a opäť nadväzuje na okraj lesa, pokračuje cez kótu 292 a južným a juhovýchodným okrajom lesa nadväzuje na východiskový bod - Červený most”.

Stav platnej hranice CHKO od roku 2001 do súčasnosti si môžete pozrieť na ďalšej strane - spodná mapa.

Ešte jedna dôležitá vec. Podľa § 13 zákona č. 543/2002 Z.z. z 25. júna 2002 o ochrane prírody a krajiny, územie CHKO Malé Karpaty spadá do **druhého stupňa ochrany**.

Cit.: (1) Na území, na ktorom platí druhý stupeň ochrany, **je zakázaný**

a) vjazd a státie s motorovým vozidlom 44) alebo záprahovým vozidlom, najmä vozom, kočom alebo saňami, na pozemky za hranicami zastavaného územia obce mimo diaľnice, cesty a miestnej komunikácie, parkoviska, čerpacej stanice, garáže, továrenského, staničného alebo letištného priestoru,

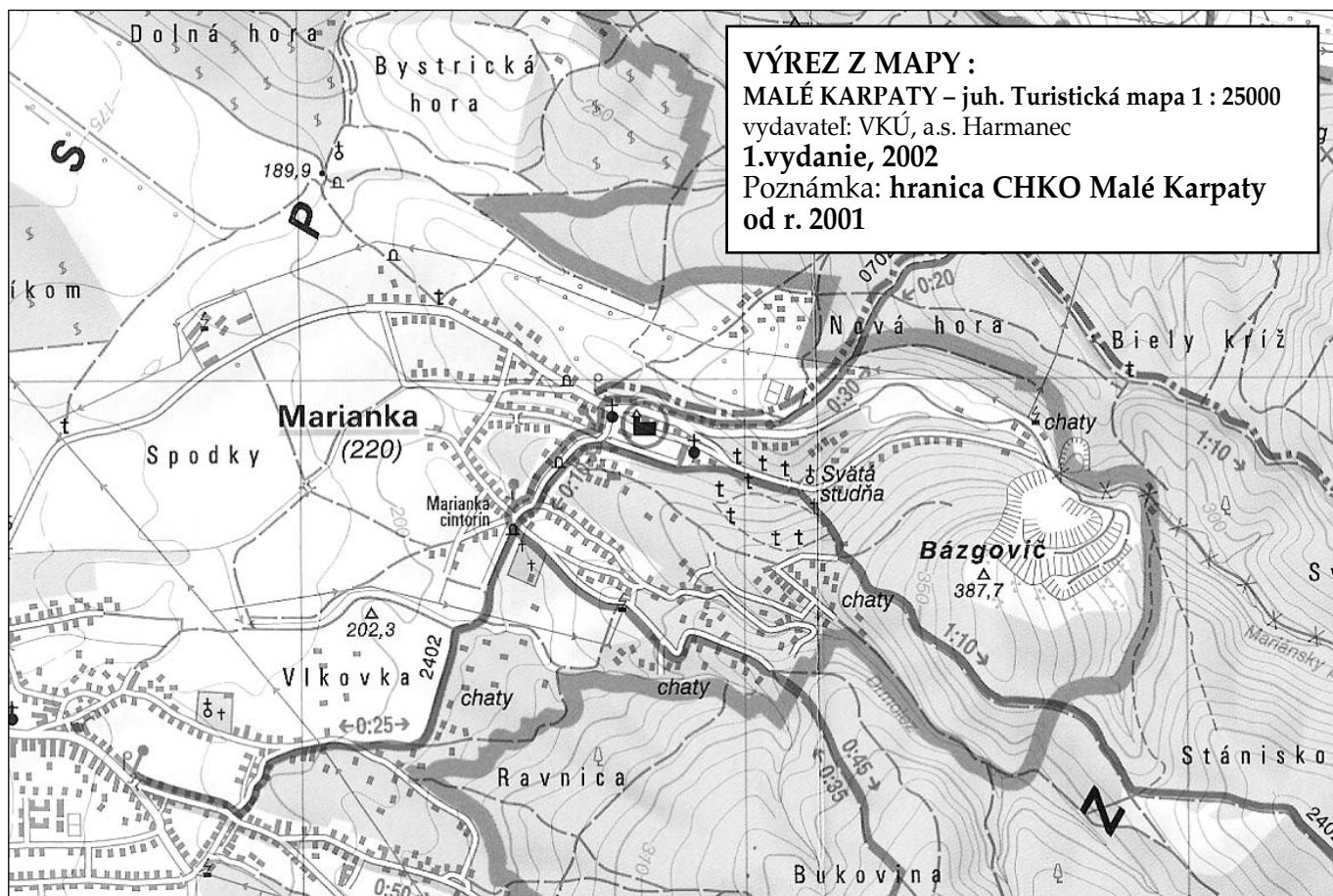
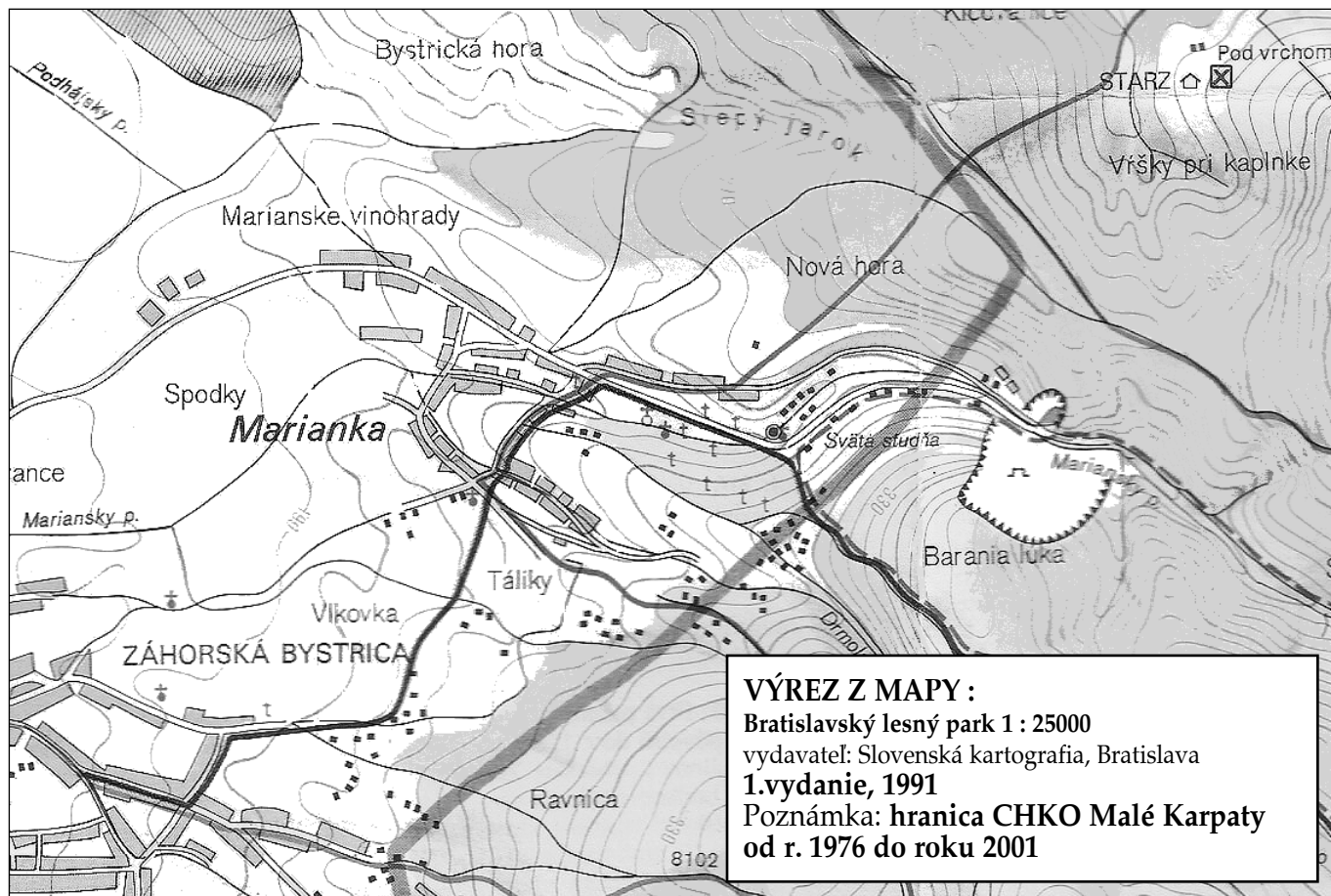
b) vjazd a státie s bicyklom na pozemky za hranicami zastavaného územia obce mimo diaľnice, cesty, miestnej komunikácie, účelovej komunikácie 45) a vyznačenej cyklotrasy.

Ako je uvedené ustanovenie zákona dodržiavané v praxi, bolo by námetom pre samostatný príspevok. Stačí sa len prejsť po jej hranici s hranicou katastrálneho územia našej obce a hneď si urobíte “vlastný obraz”. Určite objavíte krásy prírody, ale aj zničenú prírodu v kontexte množstva odpadu všetkého druhu a neporiadku, ktoré tu zanechávajú najmä naši občania. To už je, ale “parketa obce” a jej orgánov, aby konečne začali konať. Dočkáme sa toho vôbec?

Text: Jozef Král

Zdroj: internet

Aj kultúra potrebuje svojho „Doča“ alebo - keď vek nie je prekážkou...

i robotníkov svojím technickým rébusom! Podobne to bolo aj so svetelným tokom na kontrolnej linke dokonalosti sklenených potrubí. Stačilo však prísť na fakt, že rozptýlené, cez matnú monitorovaciu plochu fil-

Stretávame ho často v uliciach Marianky. Nižšia postava, šlachovitý a v očiach akýsi šibalský lesk... Ak sa pristaví, hovorí s nami o obci, o jej starostiach, o kultúrnosti, alebo ľahostajnosti a horlivo zastáva Marianku ako miesto, kde sa dá všeličo zorganizovať. Najmä pre jej mládež a pre osvetu dospelých... Anton Germanov.

Obyvateľ našej obce, **Anton Stojanov Ivanov Germanov** – s tradičnými prímeniami, ktoré sa v Bulharsku – jeho rodnej krajine – dávajú deťom podľa príbuzenských vzťahov. Keď sa narodil v roku 1933 v mestečku Jankovo v Preslavsko-Šumenskom kraji, začali hovoriť **Dočo**. Vyrástol z neho vrtký, živý chlapčisko. Postavou síce skôr štúply, ale so zmyslom pre rytmus a – techniku. Veď bol zvyknutý všade pomôcť, prizeral sa šikovným rukám otca i deda a jednoducho bol v pohybe. „Dočo, podaj! Dones Dočo a pozri, či sa to dá opraviť...!“ Celý deň, keď prišiel zo školy, mali preňho vždy čosi, čo mu nedovolilo voľkať si... Dal sa študovať techniku. Elektrotechnika, stroje, motory... Popri tom však – ostal mu v pamäti rytmus bulharských tancov a melódia ľudovej hudby Balkánu. Začal tancovať v súbore, podujal sa rozlúštiť taje choreografie. Divadlo vo Varne mu umožnilo vzdeláť sa v umení organizovať tanec, spoznať jeho zákonitosti.

Veľmi rýchlo sa o ňom dozvedeli „hore“. O jeho majstrovskom prístupe k technike, ktorý bol jeho prvým stupňom k zamestnaniu aj za hranicami. Cez TECHNOIMPEX sa dostal do Československa. Začala sa jeho cesta exportnými vzťahmi dvoch krajín Bulharska a našej, vtedy ešte jednej, federatívnej republiky. Nymburk, Košice, Banská Bystrica, Zlaté Moravce, Senica, Bratislava... Všade pri technike a... v kultúre. Po práci viedol tanečné súbory. Kultúrne domy spotrebných družstiev, závodné kluby podnikov a fabrik, súťaže, festivaly, stretnutia... Vzácnou bola priama spolupráca s **Martou Drottnerovou – Blažkovou** (* 26. august 1941 v Zlíne), od roku 1959 dlhoročná členka a neskôr primabalerína (1966-1990) baletného súboru Národného divadla v Prahe, od roku 1975 najmladšia československá národná umelkyňa. Dva roky spolupráce s touto významnou a obdivuhodnou českou tanečnicou, baletkou, tanečnou choreografkou a pedagogičkou, boli mu významnou a nenahraditeľnou inšpiráciou v jeho umeleckej činnosti.

A medzi tým práca. Na zlepšovacích návrhoch, pri riešení zdanlivo neriešiteľných úloh. Keď pôsobil v Technickom skle v bratislavskej Dúbravke, postaral sa o takmer senzáciu. Tri roky nedokázali si technici poradiť s poruchami ortuťového čerpadla. Bolo to pri výrobe teplomerov, ktorých jedovatá ortuťová náplň si vyžadovala presné a doslova milisekundové intervaly čerpania. Niekoľko náročných večerov a nocí, kreslenie a výpočty priniesli svoje ovocie. „Dočo“ vyriešil problém, ktorý už tri roky pokúšal technikov

trované svetlo dokonale pomáha pri zisťovaní vlasových puklín na sklenených potrubíach. V chemickom priemysle, kde sa potrubie z olovnateho skla používa, by chybný výrobok spôsobil aj katasrofu. „Dočov“ návrh pomohol. Aj kontrolórom, ktorí dovtedy museli strpieť ostrý svetelný tok škodiaci zraku...

Čím bol straší, tým viac sa venoval práci v súboroch a začal organizovať poznávacie a rekreačné zájazdy do svojej rodnej vlasti. Bulharsko predstavil stovkám Slovákov a Čechov. Zájazdy nielen k moru, pobyty nielen v Ružovom údolí. Aj staré kláštory, chrámy, pohoria a Sofia! Miesta, kde sa tradičné, vyše šesť tisíc rokov trvajúce kultúrne tradície ťažko skúšanej balkánskej krajiny stretali s Osmanskou ríšou... Anton Germanov. Člen Spolku Bulharov na Slovensku, v družine krajanov, ktorých mestské zväzy opäť dal dokopy MUDr. Dimov, sa Anton „Dočo“ stále mal čo robiť. Aj v časopise Roden Glas sa neraz autori venovali jeho práci s uznaním a vďakou.

A kedy sa stal obyvateľom našej obce? V decembri roku 1998, ako 65 ročný, sa so svojou rodinou prisťahoval na „Zatkalíkove“ do domu na Štúrovej ulici. A začal sa opäť koloť – prerobiť dom, zrenovovať ho tak, aby sa ešte v tú zimu dalov ňom bývať – dalo veľa tvrdej práce. Dnes je to útulné bydlisko. Kraľujú v ňom tri ženy a jeden večne mladý chlap. Dečery Tonka, Andrejka a „gazdiná“ Ingrid – Antonova manželka, inžinierka ekonómie.

Náš „Dočo“, stále aktívny, sa rád pustí do debaty so spoluobčanmi. O čom inom, ako o kultúre, ktorej sa venuje celý svoj život a ktorú v našej obci je potrebné neustále pestovať...

Text: Ján Sand
Foto: Jozef Král

PREMÁRNENÁ ŠANCA, KTORÁ SA TAK SKORO NEBUDE OPAKOVAŤ...

alebo hodnotíme výstupy projektu z fondov EÚ

„Podpora cestovného ruchu v obci Marianka prostredníctvom propagačno-informačných nástrojov“

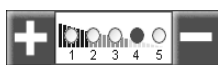
Ešte jeden návrat k infokiosku v Marianskom údolí

Recenzii infokiosku v Marianskom údolí sme sa venovali v minulom čísle Marianskeho Permonu. Podnetom k návratu nám boli "zmeny", ktoré sa okolo "neho" udiali. Nie nebol premiestnený, je na rovnakom mieste, po ľavej strane vchodu do exercičného domu.

Čo sa vlastne zmenilo? Hneď na prvý pohľad nás zaujala tabuľka o projekte - obr. vpravo. Nemáme nič proti zverejňovaniu obecného erbu, však každé jeho použitie je vlastne propagáciou obce, ale... Údaje pre tabuľku sú predpísané, čo majú obsahovať, ale erb obce tam určite nemá byť! Namiesto erbu tam malo byť logo *Jednotného programového dokumentu Ciel 2* - t. j. logo, ktoré je na pravej strane titulku tohto príspevku.

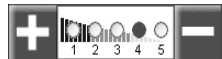
Samozrejme ani nás neprekvapuje, že tabuľka s rovnakou chybou je umiestnená nad *niekoľko mesiacov nefunkčným infokioskom (!)* pred obecným úradom!

HODNOTENIE
za popis:

Keď sme už stáli pred infokioskom, vyskúšali sme jeho funkčnosť a čo vlastne návštevníkom Marianskeho údolia a obce ponúka. Cez dotykový displej - obrazovku - sa dostanete do hlavného menu. Položku, ktorú ste si vybrali "označíte" dotykem svojho prstu a môžete si prečítať príslušný text, príp. pozrieť nejaký obrázok. Grafické spracovanie zostalo na nízkej úrovni, texty a obrázky sú prevzaté z už *niekoľko mesiacov neaktualizovanej stránky* visit.marianka.sk (!) Stručne povedané: návštevník, ktorý k infokiosku náhodou "zablúdi" - pretože žiadny smerovník k nemu nevedie - určite nebude jeho obsahom nadšený, skôr naopak. Takto by sme mohli pokračovať, ale to by sme opakovali všetko, čo bolo zverejnené v predchádzajúcich recenziách. Škoda? Vôbec nie - však "európske peniaze" a *niekoľko desiatok tisíc korún z obecnej pokladne* bolo dobre použitých!? My si to nemyslíme.

HODNOTENIE
za obsah:

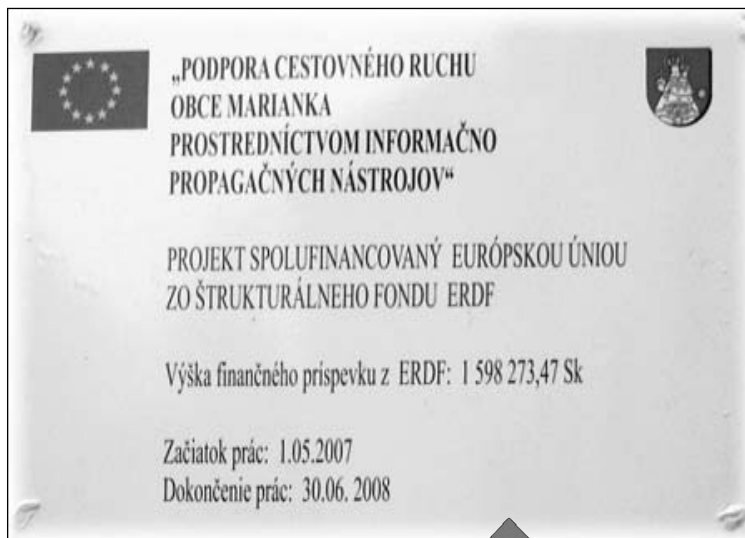
Poznámka:

Príspevkom s podtitulom "Bol raz jeden projekt" sme sa venovali vo viacerých číslach Mariátálu - Marianskeho Permona. Myslíme si, že bolo našou povinnosťou hodnotiť projekt za pár miliónov korún, keď to neurobila obec.

Zároveň je oprávnená naša opätovná výzva pre Obec Marianku, aby zverejnila verejný odpočet vynaložených finančných nákladov, počty a druhy vydaných materiálov, systém ich rozdelenia, možností ich získania pre potencionálnych záujemcov a celkové zhodnotenie prínosu projektu.

Doposiaľ zverejnené "odpočty" považujeme za nedostatočné. Pre niekoho sú možno postačujúce, ale pre nás určite nie. Čo vlastne v Marianke platí - kto sa veta pýta, veta sa dozvie alebo kto sa veta pýta, nezozvie sa nič! V prípade našich otázok k vyhodnoteniu projektu z titulku tohto príspevku, skôr platila druhá možnosť. Zmení sa to?

Text a fotografie: Jozef Král, 25. 2. 2009

ANDREJ ŠTÔLŇA

- NOVÉ BANSKÉ MÚZEUM V KREMNICI -

Keď sa spomenú slová „banské múzeum“ väčšine z nás sa ako prvé vybaví banské múzeum v prírode alebo mineralogická expozícia Slovenského banského múzea v Banskej Štiavnici. V súčasnosti je už ale na Slovensku omnoho viac múzeí, ktoré dokumentujú svojimi expozíciami stáročnú tradíciu baníctva. Preto vám ich budeme v tejto rubrike postupne predstavovať. Nebudú chýbať ani informácie o prístupe, aktuálnych otváracích hodinách a výške vstupného. To preto, aby ste mohli tieto múzeá sami navštíviť a zažiť trochu radosti z poznania a pobytu v podzemí.

Dlhé roky mi bolo ľúto, že „zlatá“ Kremnica, na rozdiel od Banskej Štiavnice, ešte nemala vytvorenú podzemnú banskú expozíciu prístupnú pre verejnosť. O to väčšia bola moja radosť, keď som si všimol pri návšteve Informačného centra mesta Kremnica malý plagátik, ktorý pozýval záujemcov do Banského múzea Andrej štôľňa Kremnica. Túto štôľňu som poznal z dávnejších čias. Prvýkrát som v nej bol v roku 1983 a potom neskôr, keď sme do nej fárili ako vysokoškooláci v rámci terénnych cvičení z ložiskovej geológie. Plní očakávania sme sa teda vybrali k nej.

Naše prvé kroky viedli do administratívnej budovy. Pri vstupe nám pohľad padol na vešiaky plné zavesených plášťov rôznych veľkostí, pre dospelých aj pre deti. V rohu na policiach sú poukladané v šíkoch prilby s pevne namontovanými čelovkami. Po zaplatení vstupného si pozeráme na veľkoplošnom monitore prezentácie fotografií z histórie prieskumu v Andrej štôľni, ale aj zo slávnostného otvorenia súčasného banského múzea. V plášťoch a s prilbami na hlavách dostávame do rúk ešte veľké baterky. Vychádzame von a smerujeme k vstupnému portálu Andrej štôľne.

Náš sprievodca odomyká vchodovú bránu a my vstupujeme do tmavého podzemia, miestami až 60 m pod povrch. Hneď vo vstupných častiach obdivujeme ľadové stalaktity, ale aj ešte krajšie stalagmity na koľajniciach banskej železnice. Prechádzame jednotlivými zastávkami, ktoré sú označené tabuľkami s číslom zastávky a jej názvom. Sprievodca nás na týchto miestach oboznamuje z históriu dobývania rudy. Ako prvú si pozeráme banskú elektrickú lokomotívu a jej banské vagóniky, tzv. hunty. O kúsok ďalej na druhej zastávke, kde je vybraných niekoľko pažníc, si môžeme pozrieť v hornine miesto, na ktorom bolo po prvýkrát pri prieskume v Andrej štôľni nájdené voľným okom viditeľné zlato. Treťou zastávkou je pracovisko z 80-tych rokov minulého storočia, kde je banský dopravný nakladač, sebazáchranný dýchací prístroj, elektrická lampa poháňaná stlačeným vzduchom, vrtacie kladivo s podperou, či miska s rúčkami na rudu, tzv. brotvan.

Ludovika šachta

Vstupný portál do Andrej štôľne a banským huntom

Na **štvrtjej zastávke** môžeme vidieť, ako sa v štólňi pracovalo v 30-tych rokoch. Vrátačka ešte bez podpery, karbidka na svietenie, kovové korytko na rudu, prístroj na odpaľovanie náloží, ale aj banícku motyku, tzv. gracu. Imitácia pracoviska v štólňi zo 17. storočia je na **piatej zastávke**. Nepotrebná hornina, tzv. jalovina sa vtedy ukladala priamo v bani. Na vozenie rudy sa používali drevené hunty, ktoré tlačili po doskách tzv. behači. Na **šieste j zastávke** možno vidieť drevené paženie z roku 1968. Tu je aj otvorená dobývka na žile Schrämen z 19. storočia. Veľký podzemný priestor tu pripomína skôr jaskynný dóm ako baňu. **Posledné dve zastávky** sú pri komíne na Milan štólňu a v odpočivárni pre baníkov, kde baníci mohli jesť, ale aj krátko oddychovať po namáhavej práci.

Za vyše hodiny sme na ôsmich zastávkach prešli takmer 400 rokmi. Andrej štólňa pri prieskume totiž prerazila staré banské diela zo 16. a 19. storočia, čo umožnilo vybudovať toto zaujímavé banské múzeum pod zemou a sprístupniť tak rôzne spôsoby dobývania rudy v Kremnici. Pre verejnosť je sprístupnená **od 7. augusta 2008**.

K Banskému múzeu štólňa Andrej v Kremnici sa dostanete autom po Banskej ceste. Ak pôjdete od Martina, odbočíte na ňu doprava pri reštaurácii Zlatý Sivoň (bývalý kultúrny dom). V smere od Žiaru nad Hronom odbočíte na tom istom mieste doľava. Po strmom stúpaní prejdete popri starej úpravni rudy a kúsok za ňou už uvidíte tabuľku s označením banského múzea. Tu môžete auto zaparkovať.

Vstupy do štólne Andrej sú v pracovných dňoch o 9:00, 11:00, 13:00 a 15:00 hod. Cez víkendy a sviatky o 13:00 a 15:00 hod. Vstupy sa organizujú za účasti minimálne 5 návštevníkov. Odporúčam pevnejšiu obuv a dlhé nohavice. Ak plánujete prísť do Banského múzea Andrej štólňa s väčšou skupinou (školy, zájazdy), je dobré objednať sa vopred na telefónnych číslach 045/6743144, 0903/393146 alebo e-mailom na info@banske-muzeum.sk.

Vstupné do štólne Andrej je pre dospelých 3,32 EUR a pre deti 1,66 EUR. Zlavy majú pri počte nad 15 účastníkov školské (1,33 EUR) a organizované (2,32 EUR) skupiny. Vstupné mimo otváracích hodín stojí 4,98 EUR.

Text: Roman Lehotský

Foto: Roman Lehotský, Blanka Lehotská

Starý banský fúrik zo 16. storočia

Návštevníci so sprievodcom vo vstupnej časti štólne

Na tomto mieste sa pri razení Andrej štólne našlo po prvýkrát zlato

Pracovisko z 30-tych rokov minulého storočia

Štólňa Andrej sa nachádza v areáli Ludovika šachty, ktorá svojou výškou tvorí výraznú dominantu v okolí. Štólňa bola vyrazená v roku 1982 ako prieskumná štólňa s cieľom viacerými prekopmi overiť priebeh rudných žíl a stanoviť v nich obsah zlata a striebra. Tento prieskum bol ukončený v roku 1990.

Nedaleko Banského múzea štólňa Andrej sa nachádza náučný chodník „Po stopách tisícročnej histórie baníctva v Kremnici“.

Ďalšie informácie: www.banske-muzeum.sk

NOVÝ ČASOPIS O BANÍCKEJ HISTÓRII A SÚČASNOSTI!

Združenie baníckych spolkov a cechov Slovenska, ktorého členom je aj náš spolok, začalo v roku 2008 vydávať vlastný časopis s celoslovenskou pôsobnosťou. Prvé číslo vyšlo v decembri 2008, druhé číslo a zároveň prvé číslo v roku 2009 vyšlo v apríli. Časopis je plnofarebný v rozsahu 32 strán.

Ocenením našej niekoľkoročnej práce pri príprave a vydávaní Mariatálu (v súčasnosti Marianskeho Permona) "korunovanej" oceneniami je skutočnosť, že autor príspevku je jeho **šéfredaktorom a grafikom** a jeho dlhoročný spolupracovník, predseda spolku Doc. Ján Sand, členom redakčnej rady!

Niekoľko viet k obsahu.

Obsahové zameranie každého čísla je venované niektorému baníckemu regiónu na Slovensku a jeho centru, podľa rozdelenia v rámci Slovenskej banskej cesty.

Je pre nás potešením konštatovať, že hlavným príspevkom čísla je článok *"Banícka Marianka, 1859-2009"*, ktorý dopĺňa predná a zadná obalová strana s fotografiami "marianskej bridlice"! Považujeme to za ocenenie bývalej baníckej tradície našej obce aj z pohľadu,

že tento rok je jubilejným rokom pre baníctvo v Marianke z príležitosti 150 rokov od začiatku priemyselnej ťažby a spracovania bridlice. K akciám, ktoré ako spolok pripravujeme sa vraciame na stránkach tohto čísla časopisu a široká verejnosť bude o nich *priebežne informovaná*.

Ďalším zaujímavým príspevkom v čísle je článok *"Stupavská cementáreň a Malé Karpaty"*, s hlavným zameraním na bývalú lanovku z Borinky - lom Prepadlé do cementárne v Stupave. Pamätáte si ešte na túto zaujímavú stavbu? Škoda, že sa nezachovala ani jej najmenšia časť. Keď tak - už len v článku, ktorého autorom je Ing. Svetozár Prokeš.

Z ďalších zaujímavých článkov už len stručne a heslovite:

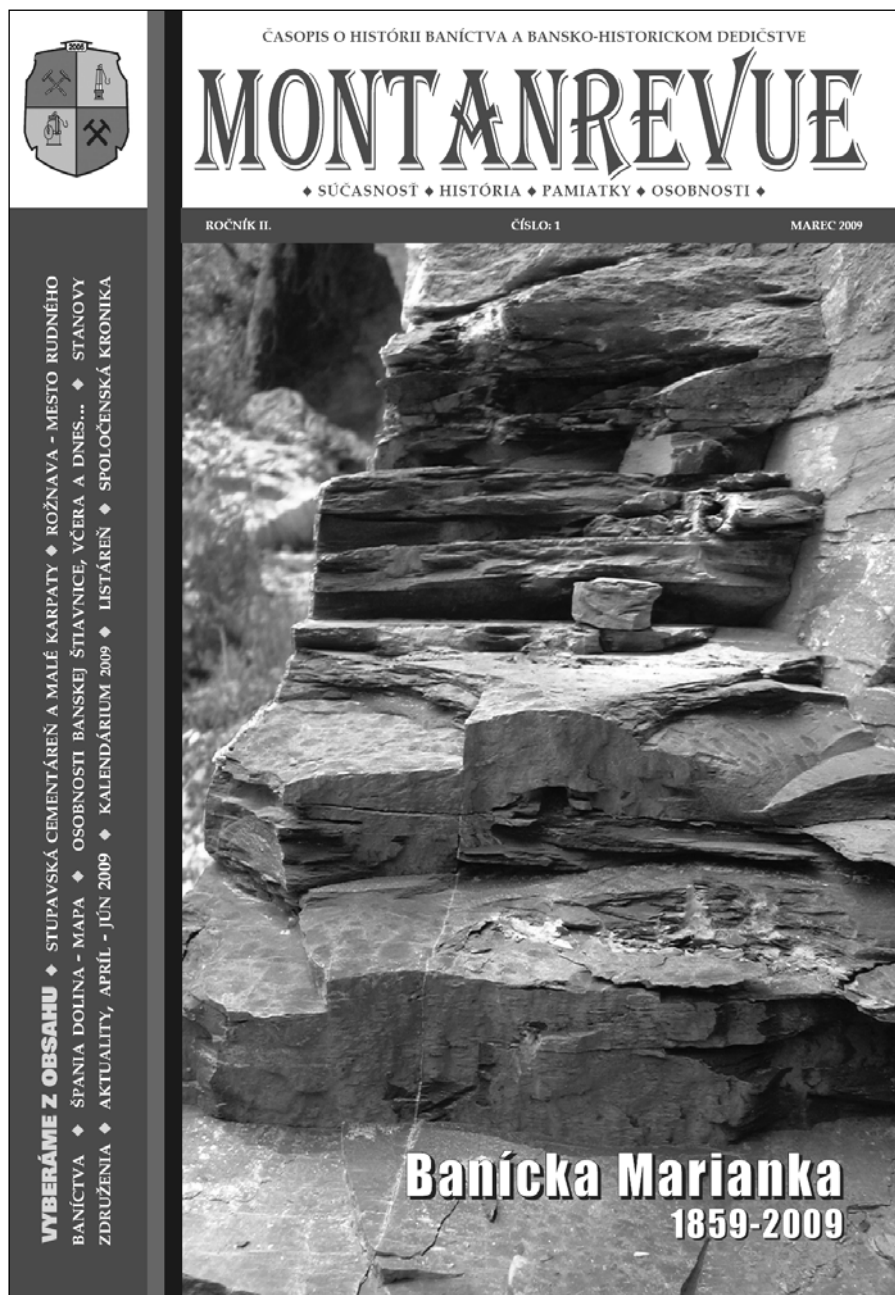
- *Rozňava - mesto rudného baníctva* - informácie z hlavného centra gemerského baníctva,
- *Sv. Kliment - prvý patrón baníkov na Slovensku* - príspevok o živote a diele patróna baníkov,
- *Dokument o existencii bratstva na Španej Doline* - historický dokument z roku 1574,
- *mapa Španej Doliny* - pekná kreslená mapa na strednej dvojstrane časopisu,
- *Osobnosti Banskej Štiavnice, včera a dnes...*
- ťažiar Seifried Pieschen a súčasný štiavnický Nácco, Jozef Osvald,
- *Stanislav Polák, geológ rudného regiónu Malých Karpát* - príspevok o živote a diele významnej osobnosti rudného baníctva na Slovensku,
- *Kalendárium 2009 a stanovy Združenia baníckych spolkov a cechov Slovenska*,
- *Adresár baníckych spolkov a cechov - členov Združenia baníckych spolkov a cechov Slovenska* - stav k 31. 3. 2009,
- *Listáreň* - prepisy niektorých listov členov výkonného výboru Združenia,
- *Nepríjemné pozostatky zašlej slávy* - článok o systéme riešenia problematiky starých banských diel,
- *Aktuality apríl-jún 2009* - plánované akcie baníckych cechov a spolkov na Slovensku v uvedenom období,
- *Spoločenská kronika* - spoločenské akcie a udalosti, životné jubileá, podakovania.

Cena časopisu: 1,66 EUR / 50 SKK.

Objednávky na adrese:
**Združenie baníckych spolkov
 a cechov Slovenska**
 Kammerhofská 20
 969 01 Banská Štiavnica

Číslo 2/2009 vychádza 7. júla 2009.

Autor príspevku a foto: *Jozef Král*

VYBERÁME Z OBSAHU ♦ STUPAVSKÁ CEMENTÁREŇ A MALÉ KARPATY ♦ ROŽŇAVA - MESTO RUDNÉHO BANÍCTVA ♦ ŠPANJA DOLINA - MAPA ♦ OSOBNOSTI BANSKEJ ŠTIAVNICE, VČERA A DNES... ♦ STANOVY ZDRUŽENIA ♦ AKTUALITY, APRÍL - JÚN 2009 ♦ KALENDÁRIUM 2009 ♦ LISTÁREŇ ♦ SPOLOČENSKÁ KRONIKA

Podporte ciele nášho občianskeho združenia poukázaním 2% zo zaplatenej dane z príjmu v roku 2008 ... kliknite pre bližšie informácie!

SPOLOK
Kto sme a aké sú naše ciele
> stanovy
> výbor

PLÁN ČINNOSTI NA ROK
> 2007
> 2008
> 2009

PARTNERSKÁ SPOLUPRÁCA
> projekt CENTRUM BRÍDLICE
> internetový časopis ČAS
> bridlica v Českej republike

NAŠE AKTIVITY
Aktuálne informácie
Odborný seminár 3. - 4. jún 2009
Fotogaléria z akcií v roku
> 2007
> 2008
> 2009

Komentáre a postrehy
Edično - vydavateľská činnosť
> prezentácie a skladačky
> Spravodaj "Mariátál"
> z histórie
> recenzia
> úspechy a ocenenia
> archív vydaných čísiel
> Spravodaj "Mariansky Permon"
> aktuálne číslo
> redakčná rada
> kontakt

Stiahnite si
> mapa: Malokarpatská banská cesta
> pozadia na pracovnú plochu
Kontakt

OBEC
Základné informácie
> história
> historický vývoj názvu
> poloha
> prístup
> najbližšie okolie
Galéria
> dobové a súčasné pohľadnice
> historické a súčasné mapy
Typy na výlety
> turistika
> cykloturistika
Služby pre návštevníkov
> informácie
> stravovanie
> ubytovanie
> predajne potravín
Pamiatková zóna
Pamiatky
> pútnické miesto
> obec
Kulinárska špecialita
> mariátska polievka

BANÍCKA HISTÓRIA OBCE
Geologická mapa obce a okolia
Čo je bridlica a ako vznikla?
Banická história obce
> ťažba a spracovanie bridlice
> ťažba fylitu (lomového kameňa)
Výrobky z "marianskej bridlice"
> školské písacie tabuľky
> strešná krytina
"Marianska bridlica"
> na svetovej výstave v Paríži r. 1867

AKTUÁLNE INFORMÁCIE

12. apríl 2008
Malokarpatský banický spolok v Pezinku z príležitosti **670 rokov od prvej písomnej zmienky o dobývaní zlata v Pezinku** organizuje a pozýva všetkých záujemcov na cyklus besied a výstavu minerálov Malých Karpát. Pozvánky na akcie:
29. 4. 2009 beseda "História ťažby nerastov v Malých Karpatoch" - [kliknite](#).
27. 5. 2009 beseda "Metódy dobývania rúd..." - [kliknite](#).
29. 6. 2009 beseda a výstava "Minerály Malých Karpát" - [kliknite](#).

11. apríl 2009
Mariansky Permon č. 2/2009 bol odovzdaný do tlače.

7. apríl 2009
Vyšlo č. 1/2009 nového časopisu o baníctve s celoslovenskou pôsobnosťou **MONTANREVUE!** V čísle 5 strán o histórii baníctva v Marianke a obalové strany - obr. vpravo. Stiahnite alebo prezrite si vo formáte PDF: predná obalová strana, strana č. 2-3, strana č. 4-8, zadná obalová strana.

18. marec 2009
Na oficiálnej webovej stránke mesta Budišov nad Budišovkou bol dnes zverejnený oznam o vydaní miestneho periodika **BUDIŠOVSKÝ SPRAVODAJ** č. 1/2009. Úvodná stránka je venovaná návšteve spoločnej delegácie obce a Spolku Permon Mariánka v Budišove nad Budišovkou, ktorú sme vykonali 5.2.2009. [Stiahnite si](#) - Budišovský spravodaj č. 1/2009 (3,2 MB)

16. marec 2009
Zasadnutie výboru spolku. [Bližšie informácie zo zasadnutia obdržali členovia spolku e-mailovou správou.](#)

9. marec 2009
Nové aktuálne informácie z prípravy odborného seminára - [kliknite](#).

5. marec 2009
Organizačný výbor odborného seminára s medzinárodnou účasťou **uzatvoril okruh partnerov a schválil predbežný program seminára.** [Bližšie informácie - kliknite.](#)

3. marec 2009
Člen výboru spolku p. Jozef Král rokoval s **predstaviteľmi Združenia baníckych spolkov a cechov Slovenska, výkonným tajomníkom JUDr. Dušanom Vilímom a podpredsedom Ing. Erikom Sombathym.** Predmetom rokovania bola spolupráca Združenia... s našim spolkom pri organizácii spoločných aktivít v roku 2009. [Bližšie informácie zo stretnutia obdržali členovia spolku e-mailovou správou.](#)

MONTANREVUE
časopis o histórii baníctva a bansko-historickom dedičstve
č.1, apríl 2009

PRIPRAVUJEME!

Pútnický mlyn Mariánka
3. - 17. jún 2009

Výstava fotografií z opustených bridlicových baní.

ŠEDÉ ZLATO
Autori:
Martin Přebyl a Lumír Moučka
Česká republika

NOVINKA!
Zborník prednášok z konferencie **NERASTNÉ BOHATSTVO V LOMOCH II.** Západná a Východná Slovensko konanej 25.-26.6.2008 v Banskej Štiavnici
Prednáška Doc. Sanda a **Mgr. Lehotského "Marianska bridlica - geológia, história, ťažba, spracovanie a perspektíva"** na str. 30-34

www.marianka.eu

Podporte naše ciele

a poukážte 2 % podiel zo zaplatenej dane z príjmu Spolku Permon Marianka!

AKO POUKÁZAŤ 2% Z DANE ?

Do 31. marca 2009

Podanie daňových priznaní zo strany daňovníkov (FO), ktorí podávajú daňové priznanie + podanie daňových priznaní právnickými osobami - vyhlásenie je už súčasťou daňového priznania.

Do 30. apríla 2009

Zasielanie vyhlásení zo strany daňovníkov, za ktorých daňovú povinnosť vyrovná zamestnávateľ (zamestnanec okrem vyhlásenia zasiela aj potvrdenie o zaplatení dane).

POPIS KROKOV PRE VENOVANIE 2% Z DANE

Ak si podávate daňové priznanie sami (napr. živnostníci):

Ak vyplňate Daňové priznanie pre fyzické osoby – **typ A**, potom venujte pozornosť VIII. oddielu s názvom „Vyhlásenie o poukázaní podielu zaplatenej dane z príjmov FO podľa § 50 zákona.“

Ak vyplňate Daňové priznanie pre fyzické osoby – **typ B**, potom venujte pozornosť XII. Oddielu s názvom „Vyhlásenie o poukázaní podielu zaplatenej dane z príjmov FO podľa § 50 zákona.“ Do príslušných koloniiek uveďte:

Suma v Sk: **uveďte sumu, ktorú nám poukazujete**

IČO: **37929674**

Právna forma: **Občianske združenie**

Obchodné meno: **Spolok Permon Marianka**

Ulica: **Borinská**

Číslo: **12**

PSC: **900 33**

Obec: **Marianka**

Vyplnené daňové priznanie za rok 2008 doručte Vášmu daňovému úradu a uhradte daň.

Ak ste zamestnaní:

Požiadajte svojho zamestnávateľa o vykonanie ročného zúčtovania preddavkov na daň z príjmov a o vystavenie potvrdenia o zaplatení dane.

Vyplňte vyhlásenie o poukázaní 2 % dane. Uveďte vaše meno, rodné číslo, bydlisko a sumu zodpovedajúcu 2% zaplatenej dane.

Najneskôr do 30. apríla 2009 pošlite/doručte formuláre daňovému úradu v mieste Vášho bydliska.

TLAČIVÁ NA POUKÁZANIE 2% Z DANE nájdete na:
www.marianka.eu/percenta.html

Ďakujeme Vám!

Od 1. januára 2004 môžu fyzické aj právnické osoby poukazovať 2 % zo zaplatenej dane z príjmu na verejno-prospešné aktivity prijímateľov (§ 50 ods. 4 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov), ktorých účelom je predmet činnosti definovaný v § 50 ods. 5 citovaného zákona.

Spolok Permon Marianka od svojej registrácie v decembri 2006 je po druhýkrát prijímateľom 2 % podielu zo zaplatenej dane z príjmov fyzických a právnických osôb za rok 2008. V termíne do 15. decembra 2008 bola zabezpečená registrácia ako prijímateľa u príslušného notárskeho úradu. Náš spolok je zverejnený v „**Zozname prijímateľov 2 % z dane na rok 2009**“ vedenom Notárskou komorou Slovenskej republiky.

Ciele nášho spolku sú veľmi jasne definované v stanovách a pre ich naplnenie v kontexte plánu činnosti spolku na príslušný rok sú potrebné aj finančné zdroje okrem členského príspevku. Plán činnosti spolku je transparentný, pre každého nášho člena alebo sympatizanta je k dispozícii tak na webovej stránke spolku alebo na stránkach nášho spravodaja. Svoju činnosť vyvíjame ako záujemcovia o zdokumentovanie a zachovanie histórie našej obce a pre prezentáciu jej historickej danosti širokej verejnosti. Aj napriek krátkej dobe našej činnosti, sa nám podarilo dostať banickú históriu našej obce nielen do povedomia na regionálnej, ale aj na celoslovenskej úrovni.

Poukázanie 2 % podielu zo zaplatenej dane z príjmu darcu nič nestojí - je to len jeho prejav vôle venovať - poukázať malú časť z už zaplatenej dane pre iného prijímateľa než je štát. Chce to len dobrú vôľu a pár minút na vyplnenie údajov v príslušnom formulári.

Výbor Spolku Permon Marianka vyslovuje úprimné poďakovanie všetkým darcom, ktorí sa rozhodnú poukázať 2% podiel zo zaplatenej dane z príjmu pre jeho aktivity.

IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE

Názov	Spolok Permon Marianka
Právna forma	Občianske združenie
IČO	37929674
Ulica	Borinská 12
Obec	Marianka
PSC	900 33

O nás
Ponuka
Kontakt
Klebetník
Fotogaléria
E-mail kontakt
Na predaj
Cenníky
E-shop

Mapa stránok

... z histórie až do súčasnosti ...

www.mirea.biz

Inzercia

Predám modrý kočík červenej farby prestriekaný na zeleno. Zn.: Som v poriadku.

Kúpim rozum. Zn.: Len v perfektnom stave. **Lačno predám** hkupppppólfo seesa tzvdgo piu loki. Zn.: Som OK.

Pekná dvojnásobná vdova hľadá mladého muža za účelom manželstva, ktorému by nevadilo, že sa čoskoro opäť stane vdovou. Zn.: Zavri oči, chrobáček.

Sympatický notorik hľadá sponzora.

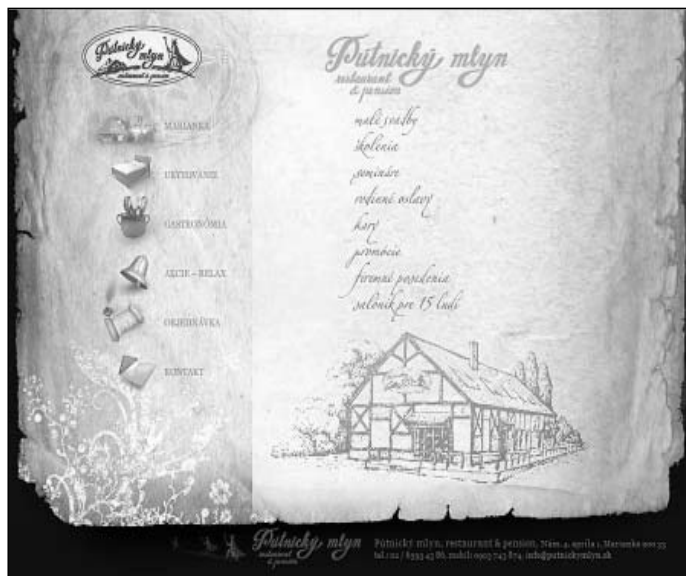
Predám predajňu potravín s výhľadom na rómsku osadu. Pri rýchlom jednaní zľava. Zn.: Už idú!

Kúpime bicykle bez sedačiek. Zn.: Mníšky.

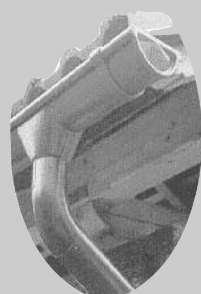
Hľadám peknú, vysokú, milú, inteligentnú a štíhlu ženu. Zn.: Takže hľadám samú seba.

Kúpim akvárium s vypchatými rybičkami. Zn.: Som OK.

Zdroj: www.bomba.sk

stravovanie - ubytovanie
www.putnickymlyn.sk

KLAMPIARSTVO
Milan Murko
Marianka
0905 505666

www.klmpiarstvom.sk
E-mail: milan.murko@mail.t-com.sk

MARIANSKY PERMON

Vydavateľ: Spolok Permon Marianka
Šéfredaktor a grafika: Jozef Král

Redakčná rada: Ján Sand, Roman Lehotský, Juraj Slovák

Adresa redakcie: Družstevná ul. č. 4/375, 900 33 Marianka

Tlač: Tlačiareň NEUMAHR spol. s r. o., Mlynská dolina 5, 841 05 Bratislava

Redakcia si vyhradzuje právo príspevky krátiť a jazykovo upraviť.

Nevyžiadané rukopisy nevraciam.

Registrované Ministerstvom kultúry SR, evid. číslo : EV 3052/09, 16. 3. 2009